

raku z vsemi postavnimi silami uprlo. Naše poslance pa prosimo, da so na straži!

Po gostiji — smrt. Zalosten je bil začetek posta za neko družino v Gomilici. Sin je bil kot drug štiri dni na gostiji. V četrtek je bilo veseljačenja konec. Glava mu je otekla in v petek zjutraj ga že ni bilo več med živimi.

Za umor samo šest mesecev. V Subotici je bila žena, ki je umorila svojega moža Hubička, obsojena samo na 6 mesecev zapora. Za razpravo je vladalo med ljudstvom ogromno zanimanje in je občinstvo milo obsodilo z navdušenjem sprejelo. Umorjeni je bil namreč pijanec, ki je svojo ženo stalno pretepal ter mučil. Po več dni je ostajal od doma in se zadrževal pri drugih ženskah, ko pa se je vrnil pijan domov, je pretepal ženo in otroke. Ko se je neki dan zopet priklatil pijan domov in začel pretepati hčer, je žena vzela poleno in ga udarila po glavi s tako silo, da je mrtev obležal.

Požar zahteval štiri človeške žrtve. V soboto zjutraj ob štirih je nastal požar v neki kmetijski hiši v Podgori, občina Dol pri Ljubljani. Zgorele so štiri osebe in sicer stara mati, domači rejenček, rejenček iz občine Dobrunje in neki rejenček iz Ljubljane.

Uredništvo »Slovenskega Gospodarja« izjavlja, da g. Ferdo Meško, posestnik pri Veliki Nedelji, ni pisec dopisa v št. 10 »Slovenskega Gospodarja« ter ni z dopisom, ki je izšel pod naslovom »Velika Nedelja«, v nobeni zvezi.

Nenavaden pojav. Znana trdka »Ljubljanski magazin« v Celju, Kralja Petra cesta 13, je pričela v svrhu čim večjega prometa z veliko loterijsko prodajo manufakturnega blaga. Ta način prodaje, ki je zelo udomačen na Angleskem in v Ameriki, pri nas pa je še popolnoma neznan, se vrši na ta način, da dobi vsak kupec pri nakupu kot nagrado posebno srečko, s katero lahko zadene ves tisti denar, ki ga je plačal za blago. Ako torej kdo kupi obleko, je zelo verjetno, da bo dobil to obleko popolnoma zastonj. Zrebanje srečk se vrši vsakih 14 dni pod nadzorstvom kupcev, tako da je vsaka nepravilnost popolnoma izključena. Ta novost bo imela brez dvoma velik uspeh in bo zadovoljila vsakega. One, ki se zanimajo za stvar, opozarjamo na inserat trdke »Ljubljanski magazin«, Celje.

Prepričajte se, da boste najbolj zadovoljni, če si nabavite vsakovrstno blago za obleke in perilo v staroznani trgovini Fr. Sršen v Ljutomeru. Na razpolago imate tam tako veliko izbiro kvalitativno najboljšega blaga in po tako nizkih cenah, da boste presenečeni. Posebno velika je zaloga raznih štofov za moške obleke in volnenega blaga za ženske. Ako nimate prilike osebno si ogledati zalogo, blagovolite pisati po vzorci in navedite po približno kakšni ceni in kako blago želite imeti povzročeno. — Poskusite!

348

Za razvedrilo.

Čudna večerja. Gost o polnoči napram vinskim bratcem: »Lahko noč, grem domov, da dobim vegetarijansko (sočivnato) večerjo.« — »Kaj mislite s tem reči?« ga hitro vprašajo drugi. — »Žena mi je naročila, da če me ob desetih ne bo domov, me bo s fizičkovko.«

Ni moderno. Premožen posestnik pošlje svojo hčerko Tinico v mesto v dekliški zavod, da se dobro izobrazi. Čez leto ni pride Tinica na počitnice. Vsa družina sedi pri kosilu. Oče kihne in vsi reko: Bog pomagaj! — le Tinica se molči. Oče meni, da se je Tinica kam zamislila, zato kihne še enkrat in sicer močneje. Vsi zopet reko: Bog pomagaj! — le Tinica ne. To razjezi mater in ona pokara hčer. Ta se pa zravna in reče: »Ni več moderno reči: Bog pomagaj! kadar kdo kihne — in če bi oče kihnili tako, da bi počili, jaz nikar ne porečem: Bog pomagaj!«

Zdravstvo.

ZGRADBA ODDELKA ZA JETIČNE V MARIBORSKI BOLNICI.

V nedeljo, dne 20. t. m., se vrši v mariborski bolnici pomembna slavnost. Tega dne se slovesno blagoslovi novi oddelek za jetičnike. Blagoslovitev izvrši knezoškof dr. A. Karlin.

Jetika je bolezen, na kateri umira največ ljudi. Zlasti med našim narodom je jetika zelo razširjena. Dokazano je, da umre pri nas od 100 ljudi 60 radi jetike. Ta številka nam kaže, kako strašna sovražnica nam je jetika; število slučajev pa narašča od leta do leta, tako da s strahom zremo v bodočnost, kako bi se ta nevarnost odpravila.

Povsod pa ni jetika bolezen, ki bi zahtevala toliko žrtev kot pri nas. Imamo države v Evropi, v katerih je jetika danes redka bolezen, dasi je bila pred leti prav tako razširjena, kakor pri nas. Te države so jetiko zatirale z vsestranskim pobijanjem. Bolnike, ki tvorijo stalno nevarnost za zdrave, se je namestilo v posebnih zdraviliščih, kjer so se zdravili na stroške države, ljudstvo pa se je v posebnih tečajih, s knjigami, s tiskanimi navodili poučevalo, kako se mora jetiko zatirati. Uspeh ni izostal. Stroški, katere je država žrtvovala, so se bogato poplačali z zdravim zarodom, kojega ne uničujejo bolezni in ki je krepak in odgovoren za življenjski boj.

Pri nas se je v boju proti jetiki dosedaj malo storilo. Država ni pokazala razumevanja za to, da bi po vzgledu drugih držav pričela z zatiranjem jetike. Nimamo zdravilišč, ne drugih pripomočkov. Jetični bolniki so se zdravili v navadnih bolnicah ter okuževali še druge bolnike.

Kar ni storila država, to je pričelo delati zasebno društvo, ki se je leta 1922 ustanovilo v Mariboru z imenom »Protituberkulozna liga v Mariboru«. Društvo je ustanovil privatni docent r. Ivan Matko, ki je prvi uvidel, kaka nevarnost preti našemu narodu od jetike ter je zastavil vse svoje moči, da organizira splošen boj celega naroda proti temu sovražniku. Dr. Matko je še danes duša tega društva in njegovemu delu je pripisati, da je Protituberkulozna liga storila toliko za jetičnike.

Društvo je pričelo delati brez sredstev, zanašajoč se na znano dobrosrčnost našega ljudstva. In ni se motilo. Ljudstvo se je odzvalo pozivu z darovi, ki so omogočili najprej ustanovitev dispenzarija ali preiskovalnice za jetičnike, kjer se na pljučih bolni brezplačno preiščejo ter zdravijo. Dispenzar ima lastnega zdravnika in izvežbano oskrbovalno sestro.

Valuta. V mestu Genfu so zborovali zastopniki različnih držav. Zredno so se razšli, so morali seveda poplačati, kar so potrošili. Amerikanec je segel v žep teflovnika in plačal vse z denarjem, ki ga je z dvema prstoma dvignil iz žepa. Anglež je vzel denarnico in nametal bankovcev. Avstrijec pa je vzel iz žepa vozni list in naročil, naj takoj raztorijo en vagon bankovcev na kolodvoru. Rus je bil zadnji. Ta je pa odprl mali kovček, v katerem je bil stroj za izdelavo denarja. Ta stroj je izročil in rekel: »Natisnite si našega denarja, kolikor hočete!«

Gospodarstvo.

LASTNIKOM GEPLJEV IN DRUGIH STROJEV NA DEŽELI.

Na številna vprašanja, kaj bo v prihodnje z zavarovanjem delavcev pri motorjih, mlatilnicah, gepljih in enakih strojih na deželi, nam je poslal poslanec Franjo Zebot na našo prošnjo sledeče pojasnilo iz Beograda:

Ker so se dosedaj vsako leto množile pritožbe kmetijskih gospodarjev radi postopanja bolniških, oziroma nezgodnih zavarovalnih uradov in ker so bolniške blagajne predpisovale velika plačila za zavarovanje delavcev pri strojih, je minister dr. Gosar odredil naslednje: Stroji, motorji itd. se bodo sicer morali tudi v bodoče naznaniti, ali zavarovanje delavcev bo čisto drugače urejeno. Lastnik stroja bo dolžan zavarovati samo dve osebi in samo za tiste dni, ko bo stroj obratoval. Za obe osebi bo plačal na dan samo 1 Din zavarovalnine. Naznanilo in plačilo se bo izvršilo naknadno, torej po mlatvi. Zavarovanje se ne glasi na ime delavca, ampak samo na dve osebi.

Zadruga, občine ali kmetijske podružnice, ki imajo motorne, parne ali kakke take mlatilnice, oziroma druge kmetijske stroje, pa morajo zavarovati po štiri osebe. Tudi tu se zavarovanje ne bo glasilo na imena, ampak splošno na štiri osebe. Na dan bo treba plačati od vseh štirih oseb 3.75 Din. Naznanilo in plačilo sledi tudi tu za nazaj, t. j. ko je delo že dovršeno. »Središnji urad«, oziroma bolniške blagajne so že dobile tozadevna navodila od g. ministra.

Mislím, da je ta rešitev zavarovanja ugodna. Ložje bo kmet plačal za štiridnevno mlatitev 4 dinarje, nego bi v slučaju, če stroj zmečka delaven roko, plačal 20.000 dinarjev stroškov in odškodnine, kakor se je to zgodilo lansko leto nekemu kmetu v mariborskem okraju.

Minister naše stranke g. dr. Kulovec je dosegel, da bo bencin, ki ga potrebujejo kmetje in obrtniki za pogon strojev po 1. aprilu 1927, trošarine prost. Gotovo je tudi to lepa pridobitev za naše kraje.

Samostojneži, Radičevci in demokraci, ko so bili na vladi, se za take stvari sploh zmenili niso.

Nadaljni trije učni tečaji na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, ki so bili radi škrlatinke v zavodu preloženi na poznejši čas, se vršijo zaporedoma pet dni, to je od 28. marca do 1. aprila t. l. in sicer: I. dne 28. marca (pondeljek) o vzgoji trte in o grozdnom sukanju; II. dne 29. marca (torek) o cepljenju in trsnicarstvu; III. od 30. marca do 1. aprila (sreda, četrtek in petek) o kletarstvu. Pouk obsega predavanja in razkazovanja z vajami. Začetek vsak dan ob 9. uri. Vinarji in njih odrasli otroci obogajega spola se naj tečaje udeležijo v obilnem številu. Pisane prijave sprejema direkcija navedene šole. Siromašni udeleženci tridnevnega kletarskega tečaja dobe denarne podpore, ako predlože uradna potrdila svoje občine, da

Z ustanovitvijo in vzdrževanjem dispenzarija pa društvo ni bilo zadovoljno. Njegov cilj je bil, ustanoviti zdravilišče za jetičnike, pred vsem za take, ki bolujejo na odprtih jetikih, ker so ti reveži najbolj pomilovanja vredni; poleg tega pa so za zdravo okolico najbolj nevarni, ker se v njihovih pljučkih nahaja nebroj bacilov, ki okužijo še zdrave.

Društvo je pričelo zbirati darove ter je poverilo to nalogo g. dr. Matku, ki se je dela temeljito oprijel. Z nabiranjem od hiše do hiše, od tovarne do tovarne je naprosil skupaj toliko materiala, lesa, apna, cementa, opeke itd., da se je s tem zgradil na podstrežju mariborske bolnice nov, najmodernejši urejen oddelek za jetične bolnike. Z nabiranjem se je pričelo marca meseca 1926 in letos marca, komaj po enem letu, že stoji oddelek ter se preda na uporabo bolnici. Število darovalcev obsega 15.000 oseb. Med temi so taki, ki so darovali po cele vagone materiala. Vrednost nabranega materiala znaša nad 350.000 Din. Za zgradbo pa je društvo žrtvovalo poleg materiala še točno 345.355 Din 53 p v gotovini, katero je nabrala potom prostovoljnih prispevkov.

Uspeh pa je tudi vreden tolikih žrtev. Novi oddelek obsega 9 bolniških sob s skupno 24—30 posteljami, ima ličen balkon, veliko prostozračno lopo za solnčenje in bivanje na svežem zraku, kopalnico, zdravniško sobo z operacijskim oddelkom, kuhinjo, splošno vse pritlikline, kot jih mora imeti moderno urejen oddelek bolnice.

Društvo deluje v splošnem tako, da zasluži vso pomoč in pažnjo. Brezplačno je razdelilo 35.000 knjižic z navodili za pobijanje in obrambo proti jetiki. Knjižice nosijo naslove: »Boj proti jetiki«, »Pouk o sušici«, »Čilji in naloge ambulaterija Protituberkulozne lige«, »Pomen svetlobe, vode in zraka za človeški organizem«. Poljudno pisane knjižice ali brošure so najboljše sredstvo, da se zanese smisel za boj proti jetiki in navodila; kako se ta bolezen pobija, med najširše plasti ljudstva. Društvo prireja tudi poučna predavanja. Delo društva se je omejilo v glavnem na mesto Maribor. Tudi v drugih mestih se že ustanavljajo podružnice društva. Potrebno bo pa tudi, to misel zanesti na deželo, med kmetijski narod, ki tudi mnogo trpi od jetike. Mogoče se bo dalo ustanoviti odseke za pobijanje jetike v okviru naših prosvetnih društev. Protituberkulozna liga v Mariboru jim bo šla na roko z nasveti in navodili, dajala bo na razpolago predavatelje, organizirala bo tečaje. Danes se še ne zavedamo, kakšnega pomena bo to naše delo, če se ga oprimmemo res z vso vnamo. Uspeh se bo pokazal šele po letih. Delo je pa tako plemenito in človekoljubno, da mora najti odziva med našim ljudstvom.

so podpore potrebni, ali pa ako jih kmetijski referent dotičnega sreza za to posebej predlaga. — Direktor Andrej Zmave.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. Se enkrat se opozarja na predavanje o grozdnem sukanju, ki se bo vršilo v nedeljo, dne 27. t. m., ob 9. uri dopoldne v srednji vinarski in sadjarski šoli. Stvar je velevažna. Ob enem se ponovi opomin za naročbo galice v trgovini Klanjšek in Peniž, etrinska ulica 9.

Uporaba denarne svote, katero je nakazalo poljedelsko ministrstvo. Radi slabe in od povodenj oblatene krme se je pojavila letos po slovenskoštajerskih krajih in po Prekmurju pri goveji živini metljavost. Nekateri posestniki ljutomerskega okraja in predvsem v Apaški kotlini, so ob vso govejo živino in že davno ne vejo, s čim bodo ob delovalih to spomlad zemljo. Ker so bili zgoraj omenjeni kraji tako kruto udarjeni od te bolezni, jim je na majno prošnjo poslancev Jugoslovanskega kluba in obl. skupščine nakazal za prvo odposlanih poljedelski minister dr. Kulovec 70.000 Din. Ta svota se je uporabila za nakup »Distola«, ki je eno najbolj uspešnih sredstev za zdravljenje metljavosti. »Distol« se je naročil od trdke v Karlovcu, ki je dala to zdravilno sredstvo po znižani ceni in sicer 9 Din ena kapsula. Kapsule so se razposlale 7. marca srezkim poglavarstvom z naročilom, da ta razdelijo zdravilo sporazumno z župani po temle ključu: čisto revni posestniki, ki premorejo le kakih 5 oralov zemlje, dobijo zdravilo zastonj; oni v posesti 5—10 oralov za polovično ceno (4.50 Din kapsula). Izkupiček se bo uporabil za nadaljni nakup »Distola«. Največ tega zdravilnega sredstva in sicer krog 2000 kapsul je bilo odposlanih v ljutomerski okraj in v Prekmurje, ker so tamošnji kraji najbolj potrebni nujne pomoči, sicer bi težko prizadeji živinorejci obupali. Kakor pravijo novejša poročila, so metljavost v najhujše prizadetih krajih zajezili in jo bodo z vztrajnim zdravljenjem tudi iztrebili. Na popolno iztrebljenje se lahko računa, ko bo prišla sveža paša in novo ter ne več blatno seno.

Živinorejska zadruga za Slovenske gorice pri Sv. Lenuartu v Slov. gor., r. z. z. o. z., obvešča s tem vse rejce goved in svinj, da bode popisala v svojem okolišju prihodnje dni pri vseh rejcih govedo in svinje, ki so za plemo. Rejci se prosijo v svojem lastnem interesu, da popisavalcu svojo živino pokažejo ter mu dajo po resnici vse podatke, katere potrebuje Živinorejska zadruga. Vsi živinorejci se opozarjajo, da je Živinorejska zadruga zelo važna, koristna in širokogrudna naprava ter se vabijo k pristopu!

Žvepleno-apnena brozga. O uspešni uporabi te brozge izjavlja uprava posestev Josipa grofa Bombaltes v Opekci sledeče: »V naših vinogradih rabimo žveplovo apneno brozgo že osem let in sicer ob času rezave na pomlad in pozneje ob času škropljenja proti plesnobi in peronospori. Za mazanje trte v spomladni vzamemo na 100 litrov vode 30 litrov žveplovoapnene brozge. Ko se trs obreže in očisti, se namažejo vsi deli trsa s to raztopino in na ta način se uničijo na trsu prezimeli trsi bolezni. Za škropljenje proti plesnobi vzamemo na 100 litrov vode 3 litre žveplenoapnene brozge. Da si prihranimo na času in delavcih, škropimo tako, da materialu, ki je pripravljen za škropljenje proti peronospori, pridenemo na vsakih 100 l gotovega škropiva 3 litre žveplenoapnene brozge. Vse se dobro zmeša in potem škropi obenem zoper peronosporo in plesnobo. Z žveplovoapneno brozgo škropimo samo tam, kjer se pojavlja plesnoba (oidij) in sicer vedno po potrebi. Kjer bolj močno nastopa bolezen, škropimo večkrat, kjer pa oidij redkoma nastopa, škropimo samo tedaj, kadar se oidij pokaže, oziroma pojavi. Ves čas, odkar rabimo to brozgo, opažamo, da se da z njo doseči lepe uspehe ter je možno z njo obvladati plesnobo. Zadržna leta ne žveplamo več, ampak rabimo samo omenjeno brozgo in sicer za 80 oralov vinograda rabimo 3000—3500 kg te brozge. Z uspehom smo bili vedno zadovoljni in ni se nam nikdar pripetilo, da bi se listje ali mladice na trsu osmudilo, ako smo rabili raztopino v zgoraj opisanem razmerju. Kar se tiče dela samega, je isto mnogo bolj preprosto, kakor puhanje z žveplom, ker delavci ne obolijo na očesih. Da se prihrani mnogo delavcev, je očitno. Pač pa je treba škropilnice po vsaki uporabi temeljito očistiti z vodo, ker jih brozga sicer lahko kvari. Mi smo, kakor rečeno, z uspehom jako zadovoljni in hočemo omenjeno brozgo rabiti tudi v naprej ter jo toplo priporočamo vsakemu vinogradniku, kateri ima posla z oidijem ali plesnobo.« Enake izjave o učinku žveplovoapnene brozge so podali tudi znani lastniki vinogradov, kakor: gg. Jakob Zadravec iz Središča, Maks Ulm iz Zavrča in Josip Tscheligi iz Maribora in drugi. Slednji še dostavlja, da pomladno mazanje z žveplovoapneno brozgo prepreči prerano ogdajanje trsa in vsled tega pozebo v spomladni. — To žveplenoapneno brozgo izdeluje v prvovrstni kvaliteti trdka Anton Jurca v Ptuj, tovarna za žveplene izdelke.

Mariborski trg, dne 12. marca 1927. 52 slaninarjev je pripeljalo 169 zaklanih svinj na trg, ki so prodajali meso in slanino po 10.50 do 25 Din za kg na drobno ter 15 do 17 Din na debelo. Domači mesarji so ostali pri dosedanjih cenah. Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 600 komadov. Cene so bile piščancem 25 do 32.50 Din, kokošem 30 do 50, racam in gosim 60 do 80, puranom 75 do 100, domačim zajcem 8 do 25 Din komad. Krompir, zelenjava, druga živila, cvetlice, sadike. Krompirja je bilo 6 vozov, ki se je prodajal po 6.25 do 7 Din mernik, oziroma po 2 do 2.25 Din kg, kisljo zelje 3 do 4, kislja repa 2, grah v stročju 18 do 20, čebula 5 do 6, česen 12 do 18, med 35 do 40, maslo surovo 44 do 46, kuhano 45 do 48, čajno 55 do 65 Din kg. Solata in molovile 1 do 2 Din kupček, glavna solata, endivija, ohrovt 1 do 2 Din, karfiol 3 do 10 Din, sveže zelje 2 do 5 Din komad. Mleko 3 do 3.50, smetana 12 do 14, oljčno olje 26 do 36, bučno olje 18 do 24 (po trgovinah tudi po 16) Din liter, jajca 1.25 do 1.50 Din komad. Sadje: jabolka in hruške 4 do 10, suhe češnje 7.50 do 10, datelji 24 do 36 Din kg, limone 0.75 do 1.25, pomaranče 1 do 3 Din komad. Cvetlice: 1 do 5, z lonci vred 10 do 50 Din komad, sadike (jabolka, hruške, marelice, češnje, višnje, breskve, rože) 10 do 25 Din komad. — Lončena in lesena roba 1 do 100 Din komad, brezove metle 2.25 do 6, leseni ročni vozički 150 do 300 Din komad. — Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 9. t. m. so kmetje pripeljali 12 vozov sena in 10 vozov slame, v soboto 12. t. m. pa 7 vozov sena in 10 vozov slame na trg. Cene so bile senu 80 do 100, slami pa 35 do 55 Din za 100 kg. Slama se je prodajala tudi v škopih po 1 do 1.50 Din komad.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmi dne 11. marca 1927 se je pripeljalo 130 svinj, 1 koza; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 100—112 Din. 7—9 tednov

stari 150—200, 3—4 mesece stari 250—350, 5—7 mesecev stari 400—450, 8—10 mesecev stari 500—550; 1 kg žive teže 9.50—10. 1 kg mrtve teže 15—16 Din. Prodalo se je 82 komadov.

Graholko dobite v trgovini Franca Senčarja pri Mali Nedelji in v Ljutomeru.

Viničarski vestnik.

SAMOPOMOČ V ORGANIZACIJI.

Temeljni program organizacije Stokovne zveze viničarjev je, dvigniti viničarski stan gospodarsko. To se pač pravi, priboriti poedincu človeka dostojno eksistenco ter mu isto zasigurati ob neugodnih prilikah, ali priskočiti na pomoč, ko mu grozi nesreča v boleznih.

V tem oziru mora naša organizacija biti prva in največja zaščitnica viničarjev pred vsem, kar ga posestnik nikakor ni v moči, pomagati si sam in tudi ne v potrebi meri njegova bližnja okolica. Pri uspešnem udejstvovanju teh stremiljenj mora biti dobro urejena stanovska organizacija, ki je edino zmožna podpirati gmotno svojega člana v trenutku, ko mu preti nevarnost.

Viničarjev je vseh skupaj pri nas okroglo 40.000. Pomislimo, kolika množica in ravno ta je v socialnih pridobitvah na najslabšem. Krivdo teh razmer nosimo v glavnem zraven obstoječega kapitalističnega sistema tudi mi sami. Nikdar se za skupnost nismo zganili, nikdar do teh časov se nismo pobrignili niti sami zase, za svoj stan, kot to vidimo pri drugih stanovih.

Brezbriznost, nezaupnost vase in v sotovariša, vedno čakanje, da bode boljše že samo prišlo, vse to enkrat odstranimo! Stopimo na plan, dvignimo vsi naše življenjske sile, združimo jih v skupni organizaciji, ki se zopet naj usmeri samo najbolj za enim ciljem medsebojne samopomoči. To je glavna odredila večja, po kateri zamoremo priti v lepšo bodočnost. Moremo si pa ustvariti to le sami s svojim požrtvovalnim delom za skupnost na podlagi stanovske zavesti, vzajemnosti in z idejo: vsi za enega, eden za vse! Zahtevamo, naj daje samo ostala družba, mi pa bi roke križem držali tam, kjer bi morali pokazati vso svojo moč in zrelost, nikakor ne odgovarja našemu stanju ter tudi nikdar tako ne more nuditi nam gospodarskega zboljšanja, kakoršnega potrebujemo.

Zato se viničarji zbudimo iz stoletnega spanja za svoje stanovske koristi in storimo vse, da se ideja že v tem pravcu delujočih organiziranih viničarjev razširi do zadnje koče. Storimo najprej, da se po vseh viničarskih okoliših izpelje dosledno naša organizacija Stokovna zveza viničarjev s sedežem v Ljutomeru. Ko to storimo, nam bo iz prispevkov številnega članstva dana možnost, ustvariti velik organizacijski fond, iz katerega se naj črpa članom izdatna, potrebna primerna podpora za slučaj bolezni, po rodu, smrti itd. Organizirajmo se, zbirajmo majhne prispevke, toda vsi in ne samo nekateri, ter si s tem ustvarjamo koristi skupnosti in poedincev na znotraj, v zmanjšanosti pa ugled pri drugih stanovih. Da bo naša organizacija to, kar bi morala biti, se da storiti le na ta način. V ta namen se pripravljamo pri načelstvu organizacije vse potrebno in na bližajočih se občnih zborih skupin zveze bomo pojasnili nov načrt. Želimo pa, da se občnih zborov udeležijo tudi neorganizirani viničarji, tudi majhni posestniki se lahko poslužijo ugodnih pravic pri nas. Naj ne zamudi nobeden te ugodne prilike, vsak naj stori s tem sam sebi dobro. — Tajništvo.

Pisma iz domačih krajev.

Pesnica. Govori se, da se je tukaj pred kratkim ustanovila orjuna in pri nas zelo dobro znani dr. Irgolič bi pomagal pri njenem porodu. Tudi nekaj železničarjev je pristopilo. Kaj ne, železničarji, sedaj se bo po Pesnici cedil samo med in mleko, ker ste tako strokovno organizirani? Orjunašem Černeju, Skergetu in Žičku svetujemo, naj imajo svoje orjunaše lepo na pankelci, da ne bodo spili vruglji, kakor so jih orjunci pred par leti v Trbovljah, Mariboru ali pred kratkim pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Ali bi ne bilo dobro, najbolj razborite orjunaše poslati med kačake v Macedonijo, da si tam ohladijo svojo vročo kri?

Brezole pri Račem. Dolg predpust je bil, a malo gostij, samo dva para smo vpregli v jarem zakona. Zatisnil je pa na veke svoje oči eden najstarejših mož naše vasi, star nad 80 let. Gospodaril je 50 let na posestvu, lahko bi bil praznoval zlato poroko. Kot gospodar je bil vedno marljiv ter mirnega značaja ter je rad dejansko pomagal revnejšim sloyem! Blagopokojnemu svetila večna luč. — Hmeljarsko gibanje je pri nas precej živahno. Bog daj obilo blagoslova našim kmetom z novimi kulturnimi nasadi.

Sv. Benedikt v Slov. gorah. Naš pevski odsek pri bralnem društvu nas je na pustno nedeljo razveselil z lepo prireditvijo. Zapel je štiri krasne pesmi pod večjim vodstvom našega organista Jožeta Krajca. Tudi spevoigra »Kovačev študent« nam je zelo dopadla. Poučni govori nas je vspodbujal, kako naj v društvu gojimo družinskega duha. Srečolov s 300 dobitki in sledeča licitacija sodčka vina, tort, zajca, svinj, petelina, sta razvnela vse udeležence. Kdor ni dobil dobitka pa je imel sladko zavest: Pomagal sem nekoliko društveni knjižnici. Ta si bo res sedaj opomogla, za kar gre hvala kupovalcem srečk in darovalcem lepih dobitkov, ki so bili mnogi naši udje, potem domači trgovci in gostilničarji, trgovci v Gor. Radgoni, v Negovi, pri Sv. Antonu, pri Sv. Trojici pri Sv. Lenartu in še nekateri v Mariboru. Iskrena hvala vsem! — Na gospodarskem tečaju smo predelali glavne reči iz sadjarstva, vinarstva, kletarstva in živinoreje. Udeleženci so prihajali z velikim veseljem. Ne bo ostal brez sadu. Voditelj tečaja, Mih. Senekovič, pa srčna hvala za ves trud! — Rekrutni tečaj smo zaključili predzadnji tork. Naši rekruti so se sešli devet večerov: bilo jih je redno 17. Narednik Ciril Zupe jih je izvrstno vpeljal v začetek vojaške službe. Na pustno nedeljo so po vojaški priporočili iz Društvenega doma v cerkev k službi božji. Bilo jih je lepo gledati. Imeli so skupno obhajilo in pridigo. Slovo so obhajali v dvorani zadnjo nedeljo. Ob tej priliki je bilo mnogo lepih nagovorov. Med rekruti so tudi trije vrli Orli. Predavanja, ki so jih imeli poleg telovadbe, Ciril Zupe, M. Geratič, Fr. Zemljič in oba dušna pastirja, so podala trdno podlago za uspešno vojaško službovanje. Rekrutje, ne pozabite lepih nauk, srečno dovršite lastno vojaško službo in se nam nepokvarjeni vrnite!

Laporje. Na Videžu je umrl 8. t. m. Franc Vehovar, veleposesnik, naš dober prišast Zadelja je kap. Pogreb se je vršil ob ogromni udeležbi 10. t. m. Vrli krščanski mož, počivaj v miru! **Stopree.** Dne 9. t. m. smo spremili k večnemu počitku vrlega našega somišljenika in mnogoletnega naročnika »Slov. Gospodarja« Jožeta Čretnika, posestnika v Stoprcih. Kako priljubljen je bil rajni, priča njegov slovesen pogreb, ki so se ga sofarani udeležili v obilnem številu. Pogrešali bomo njegovi sosed ljubčevinega in dobrega sosed, pogrešala pa bo njegova

žena in še mladoletni otroci svojega skrbnega očeta in gospodarja. Častiti gospod župnik Karol Lampert je opravil sv. mašo zadušnico in molitve za mrtve posebno slovesno in podprl, da so se zbrali pevci, ki so pod vodstvom gospodične učiteljice Lize Kukovčeve ginitivo zapeli slovo na domu in ob odprtem grobu in je opravila orgljanje in petje pri sv. opravi. V imenu žal. obitelji se iskreno zahvalimo gospodu župniku, ki je rajnega vedno tolažil v težki bolezni in pa g. učiteljici za orgljanje in spretno vodstvo petja in pa vsem ljubeznim pevcem za sodelovanje.

Sv. Urban nize Ptuj. Prav bogato žetev ima letos bela žena smrt pri nas. Staro in mlado, vse se ji klanja in pada pod njeno koso. Nesrečna španska prav neusmiljeno razsaja in se razširja. Umrla jih je tekom zadnjih dveh mesecev že čez 30. — Med temi smo tudi položili k zadnjemu počitku Ano Reišp, posestnico iz Jirsove. Umrla je po kratki bolezni 23. februarja v 76. letu starosti. Bila je dobrega značaja, posebno usmiljena do siromakov, poštena in prijazna do vseh, vedno živeča v miru s sosedi in splošno priljubljena, kar je tudi na zunanje pričal njen lepi pogreb. Naj v miru počiva!

Cezanje pri Ljutomeru. Na gostiji Ivana in Franciške Novak iz Vogričevca je posestnik Franc Filipič nabral za božji grob cezanjevske cerkve med gosti 85 Din. Vsem darovalcem Bog plačal!

Velika Varnica. Srečna deklica Terezija Lesjak je februarja meseca v trgovini Kozel kupila »Gazela-milo«. V tem koščku mila je našla predvojni 10 kronski ogrski zlat. Bog daj srečo še drugim pericam!

Leskovec. Kakor vse kaže, nova vlada dobro dela. 1. Omejila je rubežen. Pri nas smo tega imeli že dovolj! 2. Povzročila, da ne bomo plačevali osebne dohodnine. 3. Vinogradnikom ne bo treba naznanjati vina, ki so ga doma pridelali in vketili. 4. Z 20 odstotnimi boni bomo lahko plačali dačo. Hvala Slovenski ljudski stranki, da se tako poteguje za ljudstvo! V enem mesecu, kar je na vladi, je več dosegla kakor Radič—Pucelj—Zerjav v petih letih! Ti so nam samo davke zvišali in posestva rubili. Hvala Bogu, da je tega konec! Bog daj, da bi bila SLS dolgo na vladi, da bi nam še spravila več ugodnosti. Haložani posebno želimo, da bi šlo v ceno naše vino. Bojimo se, da se vino dela v kletih vinotrtcev! — Velika nesreča je trošarina za nas male posestnike. Kmetje-poljanci vina ne kupujejo, ker se bojé trošarine. In tako leži v Haložah vino v kletih, na polju pa kruh v miznici. Poljanci stradajo vina, mi pa kruh! Nadalje želimo, da bi se omogočilo, da naša vina gredo v Avstrijo. Saj Nemci želijo našega vina, mi pa potrebujemo denarja. — Naši trgovci so vsi proti SLS. Ime Korošec je kakor pik čebele! Mi volilci SLS smo morali veliko pretrpeti. Imeli so nas za Judež-izdajalce in Bog ve kaj vse! Gospodu župniku se niti ne sanja, koliko smo trpeli, ker smo volili SLS. Ali se ne bi dal dobiti trgovci, ki bi bil dober in odločen prišast SLS? Tega potrebujemo v Leskovcu! Gospod župnik, pomagajte nam!

Sv. Trojica v Haložah. Kadar mi dopušča čas, vzamem te v roke dragi Slovenski Gospodar, ki te vsakokrat željno pričakujem. Pride mi vedno na misel, zakaj bi se tudi pri nas kaj ne ustanovilo. Oh, kako veselo bi bilo tudi v naši fari, ako bi se po zgledu drugih tudi pri nas ustanovil pevski zbor. In res, odkar smo dobili novega gospoda organista Kokotca, se je ustanovil pevski zbor, kateri že šteje trideset dobrih fantov in deklet. Ko prideš v nedeljo v cerkev k sv. maši, ne moreš se dovolj diviti lepemu petju. Ti pa, draga mladina, le tako naprej. Vsa čast pa gre g. organistu Kokotcu Andreju, ki se toliko trudi. Bog ga naj živi še mnogo in mnogo let.

Formin. Pred kratkim se je poročila Marija Janžekovič iz Formina z Jakobom Murko, posestnikom v Zgor. Pristovi.

Šmartno pri Slovenjgradu. Neizprosno kraljuje smrt v Marjini družbi. Vsako leto presadi Marija nekaj deklinskih cvetk v svoj nebeski vrt. Dne 4. marca je ostavila dolino solz Marija Turčnik, zgledna članica Marijine družbe. Njeno edino veselje je bilo, da je posvetila vse svoje moči Bogu in Mariji. Mnogo se je trudila za olepšanje hiše božje. Polna je bila dobrih del. Sama sicer uboga, a je vendar po zgledu sv. Franciške utrla premnogim njihove solze in jih dušno in telesno obogatila. Naj počiva v miru blaga duša, njen visoki zgled naj vnema srca za krščansko življenje. — Boben poje tudi pri nas pri mnogih hišah. Vzrok tega prežalostnega pojava je nezno breme davkov in nezno pijačevanje, ki česte prenehati. — Ceste so bile v žalostnem stanju dolgo let. Po prizadevanju našega vrlega župana postajajo naše občinske ceste vzor okrajnim. Ljudstvo je veselo ko vidi, da se občinski odbor trudi, da ustreže najnujnejšim potrebam občanov. — Marijina družba in Orliški krožek se že neumorno trudita, da — proslavita materni dan dne 25. marca. Pridite matere pogledat to redko slovesnost naše mladine in se prepričajte na lastne oči, da mogočno gori v srcih naših krščanskih deklet plamen goreče ljubezni do svojih milih in dragih dobrotnic.

Polzela. Kot slovo od pustnega časa, časa svatb in veselja, so nam naši igralci priredili na pustno nedeljo smeha polno komedijo »Moč uniforme«. Izvrstno podana igra je navdušila občinstvo, katero ni štedilo s pohvalo. Splošna sodba je bila, da tako igrane igre že dolgo ni bilo na Polzeli. Tudi moški pevski zbor, kateri je nastopal pred in po predstavi ter med odmori pod vodstvom organista g. Šerbaka, je žel mnogo aplavza. — Nogo si je zlomil pri spravljaju drva načelnik tukajšnjega orlovskega odseka ter eden najboljših igralcev in delavcev na kulturnem polju, Matjev Dušič. Upamo, da ga kmalu vidimo v naši sredi. — Zadnji čas sta umrli M. Leskovec in A. Cvenk, obedve stari čez 80 let. Za praznik Brezmadežnega spočetja nam obetajo naša dekleta nekoliko iznenadenja. Govori se nekaj o »Izgubljenem raj« in še o marsičem, pa ne vemo natančno, kam stvar meri. Prepričani pa smo, da bomo pri obisku prve prireditve naših deklet lahko za nekaj časa pozabili na solzno dolino ter se vsaj v mislih preselili v izgubljeni raj. Bog živi!

Vransko. V nedeljo, dne 20. t. m. pripelje se sadno drevje iz St. Ilje, največ Bobovec. Vsi, ki rabite, pridite po njega!

Mozirje. Na prvo postno nedeljo nas je počastila s svojim obiskom »Vdova Rošinka«, ali društvo »Engels« iz Soštanja. Malo nas je šlo gledat v tem času to »prelesto vdovsko cvetko«, pa še ti smo zapustili svoje plačane sedeže prej, kakor je mogla uboga vdova pokazati vse, kar je mogla; namreč svojo igralsko umetnost. — Igralo se je tako slabo in prostaško, da smo postali kar rdeči. Ako hoče »Rošinka« dobiti kje oboževalce, tedaj si izberi drugi kraj in drugi čas, pa bodi prepričana, da če boš take »špilale«, ne dobiš nobenega. Ne misli »Rošinka«, da smo tako dobro razpoloženi, da bi vse, »kar pride od zgoraj dol«, zavžili z užitkom in ploskanjem. Torej »Rošinka«! Ostani zdrava tam kjer si — za vselej!

Solčava. Drugod pravijo, da je gospodarska kriza že končana. Pri nas pa postaja vedno usodnejša. Ni čuda. Saj smo obdani od vseh strani s kitajskim zidom. Na Kranjsko nam zapira pot nad 2000 visoko skalovje, na Koroško državna meja, na Stajersko pa nam je voda odnesla cesto. Prodati ne moremo ničesar, kupiti je treba vedno mnogo in vsako stvar podraži donos v Solčavo prav občutno. Največ smisla za naše težave pa ima še vedno naše skalovje. Gospodje, ki imajo odločitev ceste v rokah, pa podajajo prav sramotne izjave. Zdj se je še našel hudobnež, ki trdi, da ceste sploh ni treba več graditi. Na vprašanje zakaj, je odgovoril: Pozimi nam zadostuje telefon brez žice, spomladi imamo po Savinji prosto plovbo, do poletja nam bo po Sopar aeroplan napravil. Izgleda res, da bo aeroplan prej gotov ko cesta.

Šmarje pri Jelšah. Naša mladina priredi na Marijin praznik, 25. t. m. po večernicah dobrim materam na čast »Materin dan«.

Na vsopredu so razne deklamacije, kakor: »Kaj so naše mamice?« »Hi na materinem grobu«, »Materina roka« in druge. Govor o materi bo imel č. g. Strmšek. Nazadnje pa prirede dekleta mično igrice »Pod božjim varstvom«. Matere in vsi, ki ljubite svoje dobre mamice, pridite!

Laško. Letošnji predpust je bilo tu poročenih 11 parov. Na veseli gostiji Franca Zdonce in Helene Kosmus nabralo za Dijaško semenišče v Mariboru 100 Din. Da bi se spomnili dijaškega semenišča še tudi na drugih gostijah. Obilo sreče v novem stanu!

Št. Vid—Grobelno. V pondeljek, dne 7. marca smo izročili materi zemlji najstarejšo ženo tukajšnje fars, bivšo posestnico Jerico Jezovšek. Do svoje visoke starosti 91 let je bila čila in vesela ter vsled živahne narave splošno priljubljena. Četrty rod je doživela in zelo mnogoštevilen zarod se bode še dolgo spominjal dobroščne stare mamice. Tudi občinstvo ji je izkazalo častno slovo. Počivaj v miru dobra žena!

Sladkagora. Veseli smo, da se je oblastna skupščina tudi za naše ceste zavzela in za nam tako potrebno postalo med Ponikvo in Poljčanami, in da je ministrstvo lepo vsoto stavilo v

MALA OZNANILA

Oferja z 2—3 delavskimi moči sprejme Stefan Bregant, Slivnica pri Mariboru 20. 378

Iščem za svoje gorsko posestvo m. viš. 600—800 m na Hrvaskem izkušnega, zanesljivega, popolnoma samostalnega delujočega, oženjen, gospodarskega upravitelja in oskrbnika, ki mora biti popolnoma izurjen v oskrbovanju živine, obdelovanju senokošev, zlasti gorskih pašnikov po najmodernejšem načinu (nasadi umetnih senokošev), individualno hranjenje radi mleka! Prošnjik mora biti navažen v samotni življenji in razumeti zdravljenje živine ter je odvisen sam od sebe. Znanje enega slov. jezika predpogoj. Oženjen par brez otrok ima prednost. Obširne ponudbe s prepisi pričeval in opisom življenja pod »Dostojno mesto« na Publicitas d. d., Zagreb, Gunduličeva ul. 11. 375

Sprejemno takoj v službo 2 viničarja, 1 kravarja in 1 volarja z večjimi delavci. Stanovanje, plača, deputat in zemlja po dogovoru. Oskrboništvo Turniš, pošta Ptuj. 373 3—1

Iščem gospodično ali vdovo, katera bi bila zmožna voditi trgovino z mešanim blagom na deželi. Naslov v upravi. 369

Iščem poštenega samskega delavca, ki je vojašine prost, v stalno službo z vso oskrbo v hiši. Plača, razdelitev dela po dogovoru. Franjo Gnilšek, trgovina z vinom v Mariboru, Razlagova ulica št. 25. 376 2—1

Iščem samostojno prodajalko z dobrim spričevalom za trgovino z mešanim blagom Hinko Humer Sv. Križ pri Litiji. 372

Pridnega vajenca s celo oskrbo sprejme Oto Tratner, slikar, Krekova ulica 8. Maribor. 341

Ekonom, vešč v poljedelstvu, živinoreji, vinarstvu in sadjarstvu, išče službe. Naslov v upravi lista pod »ekonom«. 354

Majer s tremi delavskimi moči išče službo; zna vsa lesna dela. Naslov v upravi. 356

Majer za srednjeveliko posestvo, kateri opravlja gospodarska dela z volji in konji, katerega žena oskrbuje krmiljenje svinj in molžno krav, se sprejme takoj proti ugodnemu plačilu in oskrbi z živili, za celoletno službo. Zakonci z daljšimi službami naj se predstavijo pri: major Pletz, Linsenhof, Rogaska Slatina. 342

Na prodaj gostilne, trgovine, velika in mala posestva od 10 tisoč do 400 tisoč dinarjev. Pojasnila daje brezplačno Josip Grošl, p. Slivnica pri Mariboru. 366

Kovačnico z nekoliko posestva želi kupiti ali v najem vzeti Rep Ferdinand, kovač, Mala Nedelja pri Ljutomeru. Ponudbe na njegov naslov. 338

Proda se posestvo, obstoječe iz vinograda, njiv, travnika, sadonosnika in gozda, z vsem inventarjem. Vsega skupaj je 23 oralov. Nahaja se v enem kompleksu z viničarijo. Redi se lahko 10 glav živine. Proda se po ceni radi preselitev. Brunček Josip, Rošpoh 28, p. Pesnica. 367

V najem iščem majhno posestvo. Ponudbe na upravo »Slov. Gospodarja«. 365

Več posestev, manjših, prednost ravnina, zemlja za hmelj, do 80.000 Din, male hiše, gostilne, trgovine, mlina, žage, okoličnica Maribor za nakup ali najem. Ponudbe brezplačno na »Marštan«, Maribor, Koroška cesta št. 10. 364

Posestvo 16 oralov dam v najem proti polovičnemu pridelku ali za 10.000 Din letno. Naslov v upravi. 368

Hiša s pol oralom zemlje, ob okrajni cesti, pripravno za obrt kakor več drugih posestev poceni prodaja realiteta posredovalnica Lovro Cremožnika Celju, Kralja Petra 28. 374

»Posestvo na griču« v Sav. dol. sestojee iz 17 oralov zemljišča, travnikov, njiv, vinograda, sadnega drevja, hmeljskih nasadov gozda z 2 zidanimi hišama in gospodarskim poslopjem, krasna lega, se ugodno prodaja. Ponudbe pod G. B. 100 na upravo. 346

Cepljene trte, rip, portalis, veliki rizling, rulander, dišeči traminec, po nizki ceni prodaja Fr. Rausl, Kukova, p. Juršinci, Ptuj. 370

Smrekove okrogle kole za vinograde, ograje in sl. 2, 3 in 4 m dolge, prodaja na veliko in malo stalno uprava graščine Grad Bistrica, p. Slov. Bistrica. 371

Važno za posestnike! Zaradi izpraznitve nekaterih parcel v naši drevnici nudimo plemenite jablane triletno in plemeniti črešnje dvoletno v več najboljših vrstah po našem izboru po ceni 8—12 Din kakor je kvaliteta. Ne zamudite prilike in se oskrbite že sedaj, ko je najboljša prilika za sajenje z najcenejšim, pa vendar strokovno najboljšo odgojenim sadjem iz Drevesnice »Vrt«, Džamonja in drug, družba z o. z., Maribor. 343 4—1

Sadno drevje: Bobovec, Masanegar, kosmači itd., hruske mošnice in maslenke več vrst, po ceni 8 Din za komad v slamo in mah zavito ter na kolo dvor postavljen po naročilu vsaj 25 komadov. Breskovo drevje najboljših ameriških sort 10 kom. 80 Din. Voznina pa železniški malenkostna. Drevesnica Dolinšek, St. Pavel, Slovenija. 349

Jajca, maslo, surovo maslo, zabelo ter vse poljske pridelke kupuje vedno po najvišjih dnevnih cenah trgovina Franca Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Prepričajte se! 351

Krompir za kuho in sadit, prvovrsten, beli tu in inozemski, vsako količino in vsak dan; cena 1.75 Din in 2 Din za kg na prodaj. Kupim tudi jajca, plačam za 100 komadov 350 do 370 kron. Točno plačilo. Ivan Göttlich, veletrgovina dež. pridelkov, Maribor, Koroška cesta št. 128a. 377 2—1

Vzamem srednje težke vole za vožnjo hlovov za dobo 9 mesecev. Plačam vsak mesec proč od zaslužka po dogovoru. Naslov v upravi. 360

Izjava. Jaz Marija Travnja izjavim, da ni resnično, kar sem govorila čez rodbino Kac, in se ji zahvalim, da je odstopila od sodniškega postopanja. Marija Travnar, posestnica na Ješenci pri Račah. 336

Stanovanje s sobo in kuhinjo v Ljubljani zamenjam za enakega v Mariboru. Topolčnik A., Sv. Jerneja cesta 38. Ljubljana VII. 344

Za pomlad in poletje priporočam veliko izbiro oblačilnega blaga vseh vrst po priznani zmernih cenah trgovina mešanega blaga Franca Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Zaloga vsakovrstnih semen in vseh kolesarskih potrebščin. 350

Lovsko društvo Sv. Primož nad Muto želi oddati v najem za leto 1927 svoj lov petelinov in gozdnih jerebic, za primerno ceno. 339